KHẢO SÁT KIẾN THỨC VÀ THỰC HÀNH AN TOÀN TRUYỀN MÁU CỦA ĐIỀU DƯỠNG TẠI BỆNH VIỆN BỎNG QUỐC GIA

Nguyễn Thị Thu Hiền, Nguyễn Thị Mai Hương

Bệnh viện Bỏng Quốc gia Lê Hữu Trác

TÓM TẮT[1]

***Mục tiêu**: Khảo sát kiến thức của điều dưỡng về truyền máu và thực trạng tuân thủ các bước trong hoạt động an toàn truyền máu của điều dưỡng tại Bệnh viện Bỏng Quốc gia Lê Hữu Trác.*

***Đối tượng và phương pháp nghiên cứu:** Tổng số 130 điều dưỡng và kỹ thuật viên. Lập bộ câu hỏi khảo sát kiến thức về an toàn truyền máu. Trả lời đúng < 50% số câu hỏi thì được phân loại là kém; 50% đến 75% là trung bình, và > 75% là tốt. Dùng bảng kiểm theo dõi hồi cứu 602 lần truyền máu trong thời gian từ tháng 7/2022 đến tháng 4/2023.*

***Kết quả nghiên cứu**: Tỷ lệ trung bình điều dưỡng trả lời đúng số câu hỏi là 71,1%, thấp nhất là 46,7%, cao nhất là 100%. Tỷ lệ điều dưỡng trả lời đúng > 50% số câu hỏi là 83,3% (25/30). Tỷ lệ điều dưỡng trả lời đúng các câu hỏi về người cho máu an toàn nhất và lựa chọn huyết tương để truyền khác nhóm máu hệ ABO theo thứ tự là 20% và 16,7%. 100% có dự trù máu trước khi lĩnh; Phiếu lĩnh máu và bệnh phẩm có đầy đủ thông tin; Vận chuyển máu và chế phẩm phù hợp. 100% có kiểm tra đối chiếu trước khi truyền máu; Định nhóm máu tại giường bệnh; Duy trì tốc độ truyền theo chỉ định; Theo dõi các chỉ số trong quá trình truyền máu; Không bổ sung bất cứ chất gì vào túi máu khi truyền; Đảm bảo đúng thời gian truyền máu theo quy định; Ghi chép đầy đủ hồ sơ khi truyền máu.*

***Kết luận**: Kiến thức chung về an toàn truyền máu của điều dưỡng ở mức trung bình. Thực hành về an toàn truyền máu của điều dưỡng là tốt.*

***Từ khoá:** Truyền máu, bỏng, điều dưỡng*

ABSTRACT

***Aim**: To survey the knowledge of nurses about blood transfusion and the nurses' compliance with blood transfusion safety procedures at Le Huu Trac National Burn Hospital.*

***Material and methods:** A total of 130 nurses. Using the questionnaire to survey knowledge about blood transfusion safety. The proportion of correct answers <50% are classified as poor; 50% to 75% is moderate, and > 75% is good. The retrospective method was used to monitor 602 blood transfusions from July 2022 to April 2023.*

Chịu trách nhiệm: Nguyễn Thị Mai Hương, Bệnh viện Bỏng quốc gia Lê Hữu Trác

Email: hienxnvb78@gmail.com

Ngày nhận bài: 15/5/2023; Ngày nhận xét: 20/8/2023: Ngày duyệt bài: 30/8/2023

https://doi.org/10.54804/yhthvb.4.2023.252

Results: *The percentage of correct answers was 71.1% (46.7% to 100%). The percentage of >50% correct answers was 83.3% (25/30). The percentage of correct answers about the safest blood donor and selected plasma for transfusion in ABO blood type was 20% and 16.7%, respectively. 100% had blood reserve before receiving; Blood and specimen had sufficient information; Blood and plasma were transport appropriate. 100% had a pre-transfusion check; Determination of blood group at the hospital bed; Maintained the specified baud rate; Monitor during blood transfusion; Do not add any substance to the blood bag during transfusion; Ensure the correct time for blood transfusion as prescribed; Complete records of blood transfusion.*

Conclusion: *General knowledge about blood transfusion safety of nurses is average. The nurse's blood transfusion safety practices are good.*

Keywords: *Blood transfusion, burns, nursing*

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Truyền máu là một phương pháp điều trị không thể thiếu trong nhiều chuyên khoa, góp phần cứu sống bệnh nhân, mang lại hiệu quả điều trị mà chưa có một chế phẩm nào thay thế được. Tuy nhiên có nhiều rủi ro liên quan đến sai sót của con người trong quá trình truyền máu, trong đó nhiều rủi ro có thể phòng ngừa được, do đó đào tạo nâng cao kiến thức, kỹ năng thực hành của điều dưỡng đóng một vai trò quan trọng.

Đánh giá, đào tạo và cập nhật kiến thức của điều dưỡng là xu hướng mới trong nghiên cứu hướng tới phát triển thực hành lâm sàng dựa trên bằng chứng vì điều dưỡng cần có kiến thức để đưa ra quyết định phù hợp và kiến thức vững chắc là cần thiết để đảm bảo an toàn truyền máu cùng với với dịch vụ chăm sóc bệnh nhân chất lượng cao.

Bệnh viện Bỏng Quốc gia Lê Hữu Trác là bệnh viện chuyên khoa điều trị bệnh nhân bỏng, đặc biệt là những bệnh nhân bỏng nặng, nhu cầu sử dụng máu và các chế phẩm máu ngày càng tăng. Với mong muốn đảm bảo tất cả các đơn vị máu và chế phẩm máu truyền an toàn và hợp lý chúng tôi tiến hành đề tài với 2 mục tiêu:

1. Khảo sát kiến thức của điều dưỡng Bệnh viện Bỏng Quốc gia Lê Hữu Trác về truyền máu.

2. Khảo sát thực trạng tuân thủ các bước trong hoạt động an toàn truyền máu của điều dưỡng tại Bệnh viện Bỏng Quốc gia Lê Hữu Trác.

2. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1 Đánh giá kiến thức của điều dưỡng về truyền máu

- Đối tượng: 130 điều dưỡng, kĩ thuật viên (KTV) các khoa Lâm sàng, Cận lâm sàng.

- Nội dung nghiên cứu: Lập bộ câu hỏi khảo sát kiến thức về an toàn truyền máu (ATTM) bao gồm: 30 câu hỏi về an toàn trước, trong và sau khi truyền máu.

- Phương pháp thu thập số liệu: Sử dụng bộ câu hỏi để thực hiện thu thập số liệu. Đánh giá kết quả < 50% số câu trả lời đúng kiến thức được đánh giá kém; 50% đến 75% số câu trả lới đúng, đánh giá trung bình và > 75% số câu trả lời đúng đánh giá tốt.

- Thời điểm khảo sát: Tháng 4/2023.

2.2. Đánh giá thực trạng tuân thủ các bước trong hoạt động truyền máu của điều dưỡng tại Bệnh viện Bỏng Quốc gia

- Đối tượng: 602 lần truyền máu trong giờ hành chính thời gian từ tháng 7/2022 đến 4/2023.

- Nội dung nghiên cứu: Lập bảng kiểm đánh giá theo thông tư 26/2013-BYT về Hướng dẫn hoạt động truyền máu và quy trình truyền máu lâm sàng của Bệnh viện Bỏng Quốc gia đã được phê duyệt: Thực hành lĩnh máu; Thực hành truyền máu tại giường bệnh; Xử trí khi có tai biến xảy ra.

- Phương pháp thu thập số liệu: Dùng bảng kiểm, theo dõi hồi cứu 602 lần truyền ghi lại số liệu.

2.3. Phương pháp xử lý và phân tích số liệu

- Dữ liệu được xử lý bằng phần mềm SPSS 20.0.

- Tính tần số, tỷ lệ %, trung bình.

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1. Kiến thức chung an toàn truyền máu

Bảng 3.1. Kiến thức chung ATTM của điều dưỡng (n = 130)

Câu hỏi	Trả lời đúng	
	n	%
1. Biện pháp đảm bảo an toàn cho nhân viên y tế	123	94,6
2. Nguy cơ lây nhiễm các tác nhân gây bệnh qua truyền máu	128	98,5
3. Nhiệt độ bảo quản máu toàn phần	118	90.8
4. Phương pháp hiệu quả để ngăn ngừa tác nhân lây qua đường truyền máu	81	62,3
5. Sàng lọc kháng thể bất thường	126	96,9
6. Người hiến máu an toàn nhất	65	50
7. Người cho máu an toàn nhất	26	20

Nhận xét: Tỷ lệ điều dưỡng trả lời đúng thấp nhất ở câu xác định người cho máu an toàn nhất, chỉ có 20% trả lời đúng.

Bảng 3.2. Kiến thức chung ATTM của điều dưỡng (n = 130)

Câu hỏi	Trả lời đúng	
	n	%
8. Biện pháp để bảo đảm an toàn truyền máu	122	93,8
9. Con đường chính để lây truyền HIV	127	97,7
10. Người hiến máu chuyên nghiệp	93	71,5
11. Thành phần của một đơn vị máu toàn phần	47	36,2
12. Nguyên tắc của phân loại nhóm máu ABO	70	53,8
13. Thời gian từ khi máu và chế phẩm ra khỏi tủ bảo quản tới khi truyền xong	62	47,7
14. Nhóm máu Rh (+) tại Việt Nam	108	83,1

Nhận xét: Tỷ lệ điều dưỡng trả lời đúng < 50% là ở các câu Thành phần của một đơn vị máu toàn phần và Thời gian từ khi máu và chế phẩm ra khỏi tủ bảo quản tới khi truyền xong.

3.2. Kiến thức giai đoạn trước khi truyền

Bảng 3.3. Kiến thức giai đoạn trước truyền máu của điều dưỡng

Câu hỏi	Trả lời đúng	
	n	%
1. Định lại nhóm máu tại giường bệnh	36	27,7
2. Chuẩn bị trước khi truyền máu cho bệnh nhân	126	96,9
3. Hạn sử dụng của khối hồng cầu	78	60
4. Chọn máu cho bệnh nhân khác nhóm ABO, Rh	35	26,9
5. Xét nghiệm Hb trước khi truyền máu	125	96,2
6. Chọn huyết tương truyền khác nhóm ABO	26	20
7. Chọn máu cho bệnh nhân nhóm A	125	96,2
8. Lấy mẫu xét nghiệm nhóm máu, phát máu	106	81,5

Nhận xét: Tỷ lệ điều dưỡng trả lời đúng thấp nhất ở câu hỏi Chọn huyết tương truyền khác nhóm ABO (chỉ có 20% trả lời đúng). Câu các phương pháp định lại nhóm máu tại giường bệnh chỉ có 27,7 % trả lời đúng.

3.3. Giai đoạn trong khi truyền

Bảng 3.4. Kiến thức giai đoạn trong khi truyền máu của điều dưỡng

Câu hỏi	Trả lời đúng	
	n	%
1. Nguy cơ quá tải tuần hoàn	76	58,5
2. Nguyên nhân sai lầm trong phân loại nhóm máu	130	100
3. Nguyên nhân xảy ra phản ứng tan huyết cấp	124	95,4
4. Việc cần làm khi nghi ngờ xảy ra tan huyết cấp	109	83,8
5. Theo dõi bệnh nhân truyền máu	76	58,5

Nhận xét: Tỷ lệ điều dưỡng trả lời đúng thấp nhất ở câu Nguy cơ quá tải tuần hoàn (58,5%).

3.4. Giai đoạn sau khi truyền

Bảng 3.5. Kiến thức sau khi truyền máu của điều dưỡng

Câu hỏi	Trả lời đúng	
	n	%
1. Nguyên nhân phản ứng tan huyết cấp	130	100
2. Các tổn thương khu trú do truyền máu	129	99,2

Nhận xét: Tỷ lệ điều dưỡng trả lời đúng rất cao 100% và 99,2%.

Bảng 3.6. Kết quả trả lời đúng các câu hỏi của điều dưỡng

Câu hỏi	Trả lời đúng trung bình	Thấp nhất	Cao nhất
Tổng câu hỏi (n=30)	21,32 ± 4,07 (71,1% ± 13,6%)	14 (46,7%)	30 (100%)

Nhận xét: Số câu điều dưỡng trả lời đúng trung bình là 21,32 ± 4,07 câu (71,1% ± 13,6%), thấp nhất là 14 câu (46,7%).

3.5. Thực hành về an toàn truyền máu

3.5.1. Thực hành lĩnh máu

Bảng 3.7. Các bước thực hành lĩnh máu (n = 602)

Nội dung thực hiện	Kết quả thực hiện	
	n	%
Có dự trù máu trước khi truyền	602	100
Phiếu lĩnh máu đầy đủ thông tin	602	100
Mẫu bệnh phẩm đạt yêu cầu	602	100
Có phương tiện vận chuyển máu theo quy định về khoa lâm sàng	602	100

Nhận xét: Các bước thực hành lĩnh máu thực hiện đúng theo quy định 100%.

3.5.2. Thực hành truyền máu tại giường bệnh

Bảng 3.8. Các bước thực hành truyền máu tại giường bệnh

Nội dung thực hiện	Kết quả thực hiện	
	n	%
Thực hiện kiểm tra đối chiếu	602	100
Thực hiện kiểm tra nhóm máu và đối ứng chéo tại đầu giường	602	100
Tốc độ truyền theo chỉ định của bác sĩ	602	100
Theo dõi các chỉ số trong truyền	602	100
Không bổ sung bất cứ chất gì vào túi máu	602	100
Thời gian truyền hết túi máu theo quy định	602	100

Nhận xét: Các bước thực hành truyền máu tại giường bệnh thực hiện đúng theo quy định 100%.

3.5.3. Thực hành sau truyền máu

Bảng 3.9. Ghi chép đầy đủ hồ sơ khi truyền máu

Ghi hồ sơ đầy đủ	Kết quả thực hiện	
	n	%
Đạt yêu cầu	602	100
Không đạt	0	0
Tổng	602	100

Nhận xét: 100% số lần truyền máu được điều dưỡng theo dõi, ghi chép đầy đủ hồ sơ.

4. BÀN LUẬN

4.1 Kiến thức về an toàn truyền máu

4.1.1. Đánh giá kiến thức chung

Truyền máu là một phương pháp điều trị không thể thiếu trong rất nhiều chuyên khoa. Tuy nhiên, truyền máu cũng có thể dẫn đến nhiều hệ lụy cho người bệnh (nhiễm khuẩn, tắc mạch,...) nếu an toàn truyền máu không được đảm bảo. Vì thế, mỗi nhân viên y tế có vai trò quan trọng trong việc giảm thiểu các nguy cơ do truyền máu gây ra, đảm bảo cập nhật kiến thức và kỹ năng liên tục cho bản thân để phục vụ cho quá trình chăm sóc người bệnh.

Các điều dưỡng của Bệnh viện có kiến thức về an toàn truyền máu với tỷ lệ trả lời đúng các câu hỏi khảo sát là 71,1 ± 13,6% (Bảng 3.6)

Kết quả này tương đương với nghiên cứu của Asmaa Hamed Abd Elhy và Zeinab Abdel Aziz Kasemy về đánh giá kiến thức của các điều dưỡng về truyền máu tại bệnh viện đại học Menoufia năm 2017 cho thấy có tới 61,2% điều dưỡng có kiến thức đạt về truyền máu [1].

Đánh giá kiến thức và thực hành về truyền máu của các y tá tại bệnh viện chăm sóc cấp ba ở Ấn Độ, các y tá đạt kết quả tốt hơn ở phần Thực hành - Truyền máu (66% câu trả lời đúng) so với phần Kiến thức-Truyền máu (54% câu trả lời đúng) [2]; Kiến thức về truyền máu của các y tá ở Malaysia: Kinh nghiệm tại Bệnh viện Đại học Sains Malaysia. Dựa trên hệ thống tính điểm, kiến thức chung về truyền máu của các y tá Malaysia (33,2 ± 8,4 tuổi) được ước tính là 54,9 ± 7,6%. Kết quả của nghiên cứu này chỉ ra rằng hầu hết kiến thức chung của điều dưỡng về truyền máu ở mức trung bình [3].

Đoàn Thị Trúc Ly (Bệnh viện đa khoa Cần Thơ) [4], đa số các điều dưỡng có kiến thức chưa đạt về an toàn truyền máu chiếm 78,9%, chỉ có 21,1% điều dưỡng được khảo sát có kiến thức đúng về an toàn truyền máu.

Song song với việc truyền máu là vấn đề bảo quản máu trước khi truyền cũng rất quan trọng, đây là một nhiệm vụ của nhân viên khoa xét nghiệm, tuy nhiên các điều dưỡng tại khoa phòng cũng cần phải nắm vững nguyên tắc này để nhận máu từ khoa xét nghiệm. có 90,8% điều dưỡng biết về nhiệt độ bảo quản máu toàn phần. Kết quả này cao hơn nghiên cứu của Đoàn Thị Trúc Ly [4]: Có 55% điều dưỡng trả lời đúng nhiệt độ để bảo quản máu là 2 - 6°C. Điều dưỡng cần phải lưu ý nhiệt độ thích hợp để đảm bảo được chất lượng máu.

Đáng ngạc nhiên trong nghiên cứu của chúng tôi là 80% không biết thế nào là người cho máu an toàn; 52,3% chưa rõ thời gian máu và chế phẩm máu ra khỏi tủ bảo quản tới khi truyền xong. Nhìn chung, ở hạng mục này, điều dưỡng có kiến thức kém.

4.1.2. Kiến thức trước khi truyền máu

Điều dưỡng sở hữu kiến thức cao: 96,9% chuẩn bị bệnh nhân trước khi truyền máu, lấy mẫu xét nghiệm nhóm máu, phát máu; 96,6 % phải làm xét nghiệm Hb trước khi chỉ định truyền máu (Bảng 3.3). Việc chỉ định máu đúng là vấn đề cần phải chú ý vì máu và các chế phẩm từ máu có thể được xem là một loại thuốc điều trị. Vì vậy, cũng như tất cả các loại thuốc, việc chỉ định điều trị đúng, sử dụng hợp lý máu và các chế phẩm từ máu đóng vai trò quan trọng trong an toàn truyền máu. Thông thường việc chỉ định truyền máu thường do bác sĩ đảm nhận, tuy nhiên người điều dưỡng cũng

cần phải nắm rõ để phối hợp với bác sĩ nhằm nâng cao hiệu quả điều trị.

Kết quả nghiên cứu tương đương nghiên cứu của Đoàn Thị Trúc Ly [4], đa số điều dưỡng biết các chỉ định về truyền máu: thiếu máu nặng (99,1%), sốc mất máu (81,7%), các bệnh lý về máu (78,9%).

Hầu hết điều dưỡng có kiến thức tốt ở phần này. Nhưng kiến thức về chọn máu và huyết tương cho bệnh nhân khác nhóm ABO và Rh là chưa tốt (80% trả lời không đúng về chọn huyết tương cho bệnh nhân khác nhóm ABO).

Đoàn Thị Trúc Ly, kết quả nghiên cứu cho thấy có 43,1% điều dưỡng là vẽ đúng sơ đồ truyền máu, còn lại 56,9% điều dưỡng vẽ sai sơ đồ [4]. Điều này có thể do yếu tố chủ quan thuộc về điều dưỡng không có cập nhật kiến thức về truyền máu thường xuyên, yếu tố khách quan là không có đủ điều kiện và thời gian để cập nhật kiến thức, đồng thời tại các khoa làm việc không có dán những tranh ảnh hay poster về sơ đồ truyền máu. Đây là một trong những vấn đề cơ bản nhất trong công tác truyền máu nhưng điều dưỡng thiếu hiểu biết sẽ gây nguy hiểm cho người bệnh.

4.1.3. Kiến thức về trách nhiệm của điều dưỡng sau khi bắt đầu truyền máu

Truyền máu là việc rất hữu ích cứu được nhiều người qua cơn hiểm nghèo. Nhưng cũng do truyền máu mà có người bị nhiễm bệnh hoặc làm bệnh nặng thêm, thậm chí dẫn đến tử vong. Vì vậy, người truyền máu phải nắm vững những tai biến truyền máu để kịp thời xử lý hoặc hạn chế những mặt chưa tốt của truyền máu.

Đa số điều dưỡng điều biết về các tai biến này, tán máu cấp (95,4%), và những việc cần làm khi xảy ra tan máu cấp (83,8%). Nghiên cứu của bệnh viện đa khoa Cần Thơ, điều dưỡng biết về các tai biến này, tán máu cấp (95,4%), phản ứng quá mẫn (87.2%), phù phổi cấp do quá tải tuần hoàn (66,1%) [4]. Việc biết được các tai biến có thể xảy ra khi truyền máu sẽ giúp điều dưỡng chủ động có những biện pháp theo dõi và phòng ngừa tốt hơn.

Trong số các câu hỏi liên quan đến hoạt động sau truyền máu, tỷ lệ cao điều dưỡng có kiến thức kém về theo dõi truyền máu (41,5% bảng 3.4).

Đào tạo nhân viên đã trở thành một phần không thể thiếu trong bất kỳ chương trình truyền máu bệnh viện thành công nào. Có sự cải thiện 34,4% về điểm số trước và sau đào tạo liên quan đến kiến thức và thực hành truyền máu [3]. Để giữ cho kiến thức của họ được làm mới, nên thực hiện đào tạo chuyên sâu, có mục tiêu và lặp đi lặp lại. Chương trình đào tạo định hướng thực hành 6 tháng một lần để ngăn chặn sự xuống cấp của kiến thức trong một khoảng thời gian.

4.2. Thực hành về an toàn truyền máu

4.2.1 Đánh giá thực hành chung

An toàn truyền máu là người nhận máu đạt được hiệu quả điều trị mà không bị ảnh hưởng xấu do truyền máu mang lại. Như vậy an toàn cho công tác truyền máu là an toàn cho người cho máu, người nhận máu và nhân viên y tế liên quan.

Qua kết quả nghiên cứu cho thấy có 100% điều dưỡng thực hành đạt về quy trình an toàn truyền máu khi thực hành truyền máu tại giường bệnh. qua đó cho thấy điều dưỡng đã góp phần tích cực trong nâng cao hiệu quả điều trị của bệnh nhân.

4.2.2. Thực hành về an toàn truyền máu

Thực hành lĩnh máu:

Truyền máu là một trong những thủ tục phổ biến nhất của bệnh viện có rủi ro lớn. Thực hành lĩnh máu là công việc của điều dưỡng trong chuỗi hoạt động truyền máu. Họ có mức độ hiểu biết cao và thực hành tốt; 100% có dự trù máu trước khi truyền; Mẫu bệnh phẩm khi lĩnh máu đạt yêu cầu; Phiếu lĩnh máu đầy đủ thông tin; Có phương tiện vận chuyển máu theo quy định về khoa lâm sàng

Thực hành truyền máu tại giường bệnh:

Việc xác định chính xác tại giường bệnh nhân được lên lịch truyền máu là rất quan trọng để tránh những sai sót mới và xác định những sai sót có thể đã xảy ra trước đó. Nghiên cứu của chúng tôi cho thấy rằng 100% bác sĩ điều trị và điều dưỡng thực hiện kiểm tra đối chiếu phiếu truyền máu, túi máu, bệnh nhân. Những kết quả này chỉ ra rằng, trong các bước quan trọng nhất của quy trình chuỗi truyền máu, đã có sự thiếu hiểu biết và kiến thức đúng đắn. Một số yếu tố thúc đẩy tỷ lệ sai sót truyền máu là (1) theo dõi máu cách xa giường bệnh, (2) sự nhầm lẫn của nhân viên điều dưỡng và (3) thực hiện truyền máu trong các trường hợp cấp cứu lâm sàng.

Hầu hết nhân viên luôn luôn thực hiện phản ứng chéo tại giường trước khi truyền máu cho bệnh nhân chiếm 100% Nguyên tắc là điều dưỡng thực hiện, bác sĩ điều trị kiểm tra kết quả. Kết quả này cao hơn Đoàn Thị Trúc Ly: 90,8%, còn lại 9,2% điều dưỡng thỉnh thoảng hoặc không làm phản ứng chéo [4]. Trịnh Xuân Quang với 80% điều dưỡng làm phản ứng chéo tại giường trước khi truyền máu [5].

Đồng hành với việc thực hiện phản ứng chéo tại giường là việc thực hiện theo dõi các chỉ số sinh tồn khi truyền máu, theo dõi tốc độ truyền... Theo dõi là bắt buộc phải thực hiện khi truyền máu nhằm phát hiện các biến chứng sớm có thể xảy ra, nhưng các điều dưỡng có thể bỏ qua vì quá nhiều công việc nên không chú ý khi truyền máu. Qua đó cho thấy bệnh viện nên tổ chức giám sát chặt chẽ hơn quy trình truyền máu, đặc biệt là giai đoạn thực hiện phản ứng sinh vật học để hạn chế những tai biến không mong muốn do truyền máu gây ra. Trong nghiên cứu cho thấy có 100% bệnh nhân được theo dõi các chỉ số mạch, nhiệt độ, huyết áp và trạng thái tinh thần trong quá trình truyền máu, theo dõi tốc độ truyền, ghi chép đầy đủ hồ sơ truyền máu.

Kết quả nghiên cứu của Đoàn Thị Trúc Ly (2017) cho thấy các vấn đề cần theo dõi trong suốt quá trình truyền máu: theo dõi dấu hiệu sinh tồn 15 phút (96,3%), phản ứng tán huyết (70,6%), theo dõi tình trạng người bệnh như lạnh run, nổi mề đay (90,8%), theo dõi và điều chỉnh tốc độ máu chảy đúng y lệnh (78%) [4]...

5. KẾT LUẬN

Qua nghiên cứu kiến thức và thực hành về an toàn truyền máu của điều dưỡng tại bệnh viện Bỏng Quốc gia Lê Hữu Trác từ tháng 7/2022 đến 4/2023, chúng tôi rút ra kết luận sau:

5.1. Kiến thức chung về an toàn truyền máu của điều dưỡng ở mức trung bình

Điều dưỡng trả lời đúng trung bình 71,1 ± 13,6% các câu hỏi về an toàn truyền máu.

Điều dưỡng trả lời đúng thấp nhất là 46,7%, cao nhất là 100% số các câu hỏi

Số câu hỏi có tỷ lệ điều dưỡng trả lời đúng > 50% là 25/30 câu (83,3%). Câu hỏi về người cho máu an toàn nhất và lựa chọn huyết tương để truyền khác nhóm hệ ABO có tỷ lệ trả lời đúng thấp nhất (20% và 16,7%).

5.2. Thực hành về an toàn truyền máu của điều dưỡng là tốt

- 100% làm tốt khi thực hành lĩnh máu; Có dự trù máu trước khi lĩnh; Phiếu lĩnh máu điền đầy đủ thông tin, có đầy đủ chữ ký của bác sì điều trị và Chủ nhiệm khoa; Mẫu bệnh phẩm khi lĩnh máu đảm bảo đầy đủ thông tin; Có phương tiện vận chuyển máu và chế phẩm phù hợp; Đảm bảo thời gian, túi máu chuyển về đơn vị điều trị được truyền cho người bệnh trong vòng 6 giờ.

- Thực hành truyền máu tại giường bệnh: tỷ lệ chấp hành nghiêm các quy định truyền máu là 100%: Kiểm tra đối chiếu trước khi truyền; Định nhóm máu tại giường bệnh; Duy trì tốc độ truyền theo chỉ định của bác sĩ; Theo dõi các chỉ số trong quá trình truyền máu; Không bổ sung bất cứ chất gì vào túi máu khi truyền; Ghi chép đầy đủ hồ sơ khi truyền máu.

5.3. Kiến nghị

Cần tiếp tục tập huấn nâng cao kiến thức của điều dưỡng về an toàn truyền máu.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. **Asmaa Hamed Abd Elhy, Zeinab Abdel Aziz Kasemy (2017).** Nurses' Knowledge Assessment Regarding Blood Transfusion to Ensure Patient Safety. IOSR Journal of Nursing and Health Science (IOSR-JNHS), Volume 6, Issue 2 Ver. II (Mar. - Apr. 2017), PP 104-111.
2. **Suhrud J Panchawagh, Sameer Melinkeri, Malathi J Panchawagh (2020).** Assessment of Knowledge and Practice of Blood Transfusion Among Nurses in a Tertiary Care Hospital in India, Indian J Hematol Blood Transfus 2020 Apr; 36(2): 393-398.
3. **Noor Haslina Mohd Noor, Noor Hafiza Saad, Mohammad Khan, Mohd Nazri Hassan, Marini Ramli, Rosnah Bahar, Shafini Mohamed Yusoff, Salfarina Iberahim, Wan Suriana Wan Ab Rahman, Zefarina Zulkafli, and Md Asiful Islam (2021).** Blood Transfusion Knowledge among Nurses in Malaysia: A University Hospital Experience, Int J Environ Res Public Health. 2021 Nov; 18(21).
4. **Đoàn Thị Trúc Ly (2017).** Khảo sát kiến thức và thực hành về an toàn truyền máu của điều dưỡng tại bệnh viện đa khoa Thành phố Cần Thơ năm 2017; Tiểu luận tốt nghiệp đại học, chuyên ngành Điều dưỡng.
5. **Trịnh Xuân Quang và cộng sự (2009).** Khảo sát kiến thức và thực hành về an toàn truyền máu của điều dưỡng tại bệnh viện đa khoa Tiền Giang. Tạp chí nghiên cứu Y học tập 14 (2010).